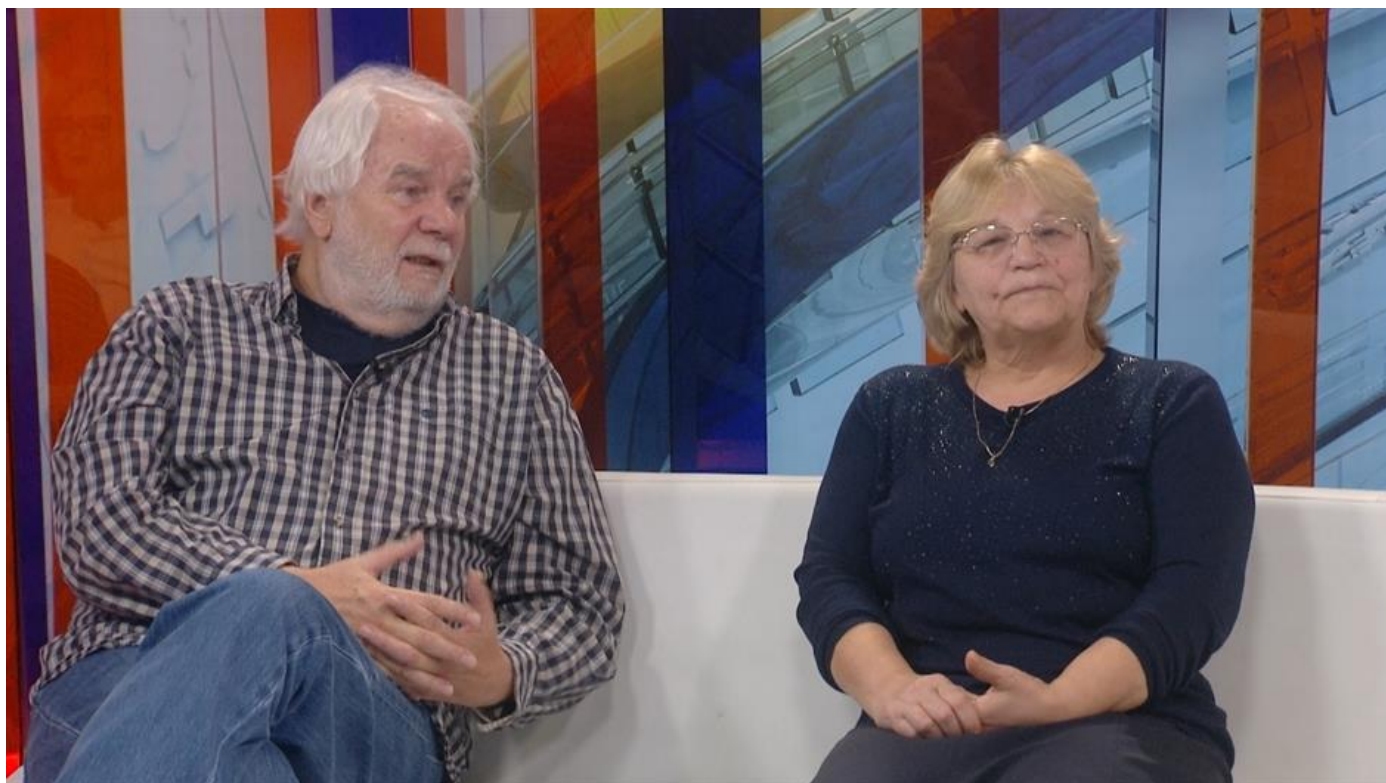

Застрашивање грађана, стална производња домаћих и страних непријатеља и позивање на народ како би се јачала улога вође и оправдале неке мере и поступци и појачала репресија, елементи су популизма који се на овим просторима користи дуго, уз варијације, оценили су Јованка Матић и Мирослав Хаџић гостујући на Н1.

"Могућност конфликта је тема која на овим просторима траје већ 30 година уз одређене варијације, али је то саставни део популизма. При чему треба подсетити да се популисти дефинишу народом, они тврде да су они представници народа и да знају шта је народу потребно, те са те позиције дефинишу непријатеље", изјавио је председник Управног одбора Београдског центра за безбедносну политику Мирослав Хаџић.

Према његовим речима, безбедносна ситуација је веома плодно тло за популизам. "Ви сте тај који знате како треба бранити народ...Напад на вођу је напад на нацију, на државу, на сваког од нас. И тиме се правдају одређене мере и појачавање репресије", рекао је.

"Па имате предлог измена закона о војсци, којим се предвиђа да војна полиција може бити употребљена ван војске. Па уз већ постојеће службе, ви добијате још једну полицијску снагу, за који се не зна ни по којој процедури, ни када та војна полиција може да приступи некој ситуацији", наводи Хаџић.

Последица је, како је рекао, да се опасна моћ сконцентрише код неколико појединаца. "То је један од генератора где се обнавља и јача тај популистички приступ", додаје.

Научна сарадница Института друштвених наука Јованка Матић каже да се популизам базира на свим темама.

"Нема тема која није захваћена - однос према опозицији, према власти, према спољним непријатељима, а и све унутрашње и свакодневне теме...Потенцира се непријатељски однос - ми који смо уједињени, који имамо једну вољу, и тамо неки други, који је супротан нама, и који има злу намеру...То је опасност популизма, да се плурализам мишљења доживљава као супротстављање добра и зла", објашњава Матић.

А као помоћ у том популизму, политичари користе таблоидну штампу. Па се тако појавила информација да бошњачки члан Председништва БиХ Бакир Изетбеговић спроводи илегалну обуку паравојних формација коју је до сада "прошло најмање 9.000 младих Бошњака од 18 до 35 година, а њих 5.000 је задужило и униформу и основну војну опрему".

"Овде се пажња јавности преусмерава ка наводној спољашњој опасности, покушај да се скретањем пажње и сензацијама покушава да оствари неки дневно политички циљеви", рекао је Хаџић. Додаје да "на свака 2-3 дана добијамо нове теме, премештају се интересовања, која се крећу од фудбала до спољних непријатеља".

Јованка Матић каже да популистичке политике нема без употребе медија.

"Још 60-тих година прошлог века је почело. Када је телевизија постала доминантни медији, политика се потпуно окренула према потребама медија и своју активност прилагодила је медијској логици. Различито се медији понашају према политици. С настанком таблоидних медија, то добија размере које су штетне по поимање политике", каже Матић.

Како је рекла, таблоиди су створили услове за настанак политичког популизма. "Између њих постоји подударност циљева и потреба, али таблоиди и сами производе популистичке погледе", додаје Матић.

"Поред политичке елите, сада постоје опасни други који спречавају народ да оствари своју вољу. И ту сад могу бити многи: и спољашњи непријатељи и цивилно друштво и појединци", наглашава Матић.

Према њеним речима, квалитетни медији у популизму виде опасност и понашају се или тако што га игноришу или га исмевају, или упозоравају на њихове деловање. "Таблоиди су пригрлили популизам, јер од тога живе", додала је.

Случај "Јајинци" типичан пример популизма

Хаџић каже да је афера "Јајинци" чим је лансирана "била неодржива на основу здравог разума".

"Било је низ нелогичности: ако председник државе има обезбеђење, ако су службе задужене да контролишу простор, па онда списак од 97 особа од интереса...И то је део популизма - страшење грађана, јавности, играње на карту несигурности - 'пошто сам лично угрожен, нуди ми се брига о нацији', 'ако је угрожен вођа, онда сам и ја пропао'", каже Хаџић.

Наглашава да не треба заборавити да популизам води ка отимању државе.

"Елите на власти у име народа, одбране, сигурности, заробљавају државу, а у таквој држави, моћ се концентрише на једном месту. Јасно је да имамо језгро у коме лежи опасна моћ. Ако додамо одсуство контроле, сваки покушај да се питате да ли је нешто у складу са законом, води ка томе да добијете етикету издајника, шпијуна, непријатеља", каже Хаџић.

Цурење информација из безбедносних служби, гости Н1 оцењују као велики проблем.

"Цурење информација неким медијима се стално поставља као проблем. У свим разговорима о медијима, поставља се питање зашто нема нормалног односа власти према медијима, зашто цуре информације", каже Матић.

Хаџић каже да у државама каква је Србија, те информације се не пласирају случајно.

"Информација из дела безбедносних служби не објављује се у медијима случајно. То је можда могуће у великим тржишним државама, али у неуређеном друштву то цурење информација се дешава или уз прећутни или уз интерни налог носилаца власти", каже Хаџић.

Додаје да таблоиди из понуђеног контструишу причу, стављају нагласке где хоће у зависности какав ефекат желе да произведу.

"И стално та угроженост... Ако тако гледамо, нема једне претње која нас мимоилази", додаје Хаџић.

~~Мирослав Хаџић: Афера "Јајинци" типичан пример популизма и била је неодржива на основу здрав~~